

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
АНГЛІЙСЬКОЮ
ТА ПОЛЬСЬКОЮ
МОВАМИ**

**ЗБІРНИК
МАТЕРІАЛІВ**

*V ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ КУРСАНТІВ,
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ
ТА АД'ЮНКТІВ*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор
канд. техн. наук **Решкас А.Г.** – заступник головного редактора
д-р техн. наук **Ковалишин В.В.** – заступник головного редактора

д-р техн. наук **Гащук П.М.**
д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**
д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.**
д-р техн. наук **Семерак М.М.**
д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**
канд. екон. наук **Горбань В.Б.**
канд. техн. наук **Горностай О.Б.**
канд. техн. наук **Мірус О.Л.**
канд. техн. наук **Меньшикова О.В.**
канд. техн. наук **Станіславчук О.В.**
канд. техн. наук **Чабанюк Я.М.**

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ ТА ПРОМИСЛОВОЮ БЕЗПЕКОЮ

<i>Кость О., Горностай О.Б.</i> ТРУДОВИЙ ПРОЦЕС ТА ЙОГО РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ.....	3
<i>Гурмак А.О., Третяк О.І.</i> ПРОБЛЕМА ФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	6
<i>Заїкіна Д.П., Швагер Н.Ю.</i> ПОБУДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ВІДПОВІДНО СТАНДАРТІВ OHSAS 18001.....	8
<i>Кияшко С.І., Теплякова А.С., Гусятинська Н.А.</i> СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК МЕХАНІЗМ ГАРАНТУВАННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ.....	11
<i>Савчук Л.Я., Онищак Ю.М., Кулик М.П.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ АТЕСТАЦІЇ РОБОЧИХ МІСЦЬ ЗА УМОВАМИ ПРАЦІ.....	13
<i>Грицалик О., Горностай О.Б.</i> МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.....	16
<i>Руснак О.В., Марич В.М.</i> ГАЛУЗЕВІ ПРИНЦИПИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	18
<i>Купяк І., Станіславчук О.В.</i> ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ РУЧНОЇ ПРАЦІ В ПОЛЬЩІ.....	21
<i>Суров А.А., Корсєва К.В., Стрілець В.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РИЗИКУ ...	23
<i>Костюк І.В., Стельмахович О.Б.</i> ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРАЦІ ЯК ОСНОВА КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ВІДНОСИНАХ ІЗ ПРАЦІВНИКАМИ.....	24
<i>Тарасенко Д.Л., Дебелий В.Л.</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ.....	27

УДК 6.61.614.8

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ РУЧНОЇ ПРАЦІ В ПОЛЬЩІ

Куняк Ігор

Станіславчук О.В., доцент кафедри промислової безпеки
та охорони праці, кандидат технічних наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Основним правовим актом, що регулює правила безпечного ведення робіт з ручного транспортування, є Розпорядження Міністра праці та соціальної політики від 14 березня 2000 р. з питань безпеки та гігієни праці щодо ручних робіт з транспортування, яке реалізує директиву Ради 90/269 / ЄС від 29 травня 1990 про мінімальні вимоги до здоров'я і безпеки під час ручного транспортування вантажів, де є високий ризик травмування спини для працівників (четверта директива ст. 16 абзац. 1 Директиви 89/391 / ЄС).

Це положення накладає ряд зобов'язань на роботодавця, зокрема й організацію навчання. Воно вводить поняття постійної і тимчасової робіт, обмежує допустиму масу перенесення вантажів робітниками і дає граничні значення для цих робіт. Положення регулює будь-які види ручного транспортування або підймання об'єктів, товарів або матеріалів одним або декількома працівниками, у тому числі їх переміщення через: підйом, опускання, штовхання, тягнення, носіння, пересування або перенесення.

Небезпека ручного транспортування вантажів полягає в тому, що може призвести до:

- раптового травмування, наприклад, переломів, ран, порізів тощо;
- травм хребта, викликаних безперервним виконанням вантажних рухів, що характеризуються поступовим і прогресуючим погіршенням стану опорно-рухового апарату.

Ризик травмування спинного мозку підвищують й інші виробничі фактори: слизька, нестійка підлога; відсутність достатнього простору для виконання робіт; недостатнє освітлення, що збільшує ризик нещасного випадку; висока температура викликає втому і погіршує умови праці; відсутність комфортних умов праці.

Роботодавець щодо організації ручного транспортування вантажів зобов'язаний:

- використовувати відповідні технічні та організаційні заходи для усунення ручної праці;
- за відсутності можливості усунути ручну працю - щоб зменшити важкість праці і ризики, пов'язані з виконанням цих робіт - організувати роботу належним чином і забезпечити працівників необхідним допоміжним обладнанням та засобами індивідуального захисту;
- оцінити виробничий ризик, присутній під час ручної праці, беручи до уваги, зокрема: масу вантажу, типу і розташування центру ваги; умови навколишнього середовища, зокрема вологості і температури і рівня шкідливих факторів; організацію праці, в тому числі способів виконання роботи; індивідуальні особливості працівника, в тому числі фізичного стану, віку, стану здоров'я;
- вжити заходів щодо усунення виявлених ризиків;
- навчити персонал з питань безпеки та гігієни праці, зокрема, з точки зору правильності виконання ручних робіт з перенесення вантажів;
- надати інформацію про вантаж і, зокрема, його масу і центр ваги, особливо коли вага розподіляється нерівномірно;
- інформувати працівників про детальні аспекти безпеки і гігієни праці та ергономіки, в тому числі результати оцінки ризиків і засобів для запобігання травм, особливо травм хребта;
- якщо буде встановлено, що виконання робіт є неправильним і небезпечним – забезпечити призупинення роботи, до здійснення відповідних заходів з ліквідації загрози;
- якщо виконується робота пов'язана з переміщенням громіздких, нестійких вантажів, з перемінним центром ваги тощо, і через вагу вантажу, форми або властивості може виникнути ризик нещасних випадків – визначити в інструкції докладні правила для безпечного поводження при переміщенні таких предметів. Ця інструкція повинна визначити конкретні способи переміщення вантажу.

До загальних принципів організації ручної праці належать: зниження довгострокового фізичного навантаження, надання адекватних перерв для відпочинку; усунення надмірного навантаження опорно-рухового апарату працівника; мінімізація відстані перенесення; врахування вимог ергономіки.

Вага предметів для підіймання і перенесення одним працівником не може перевищувати:

- 30 кг - для постійних робочих місць,
- 50 кг - для тимчасових робіт.

Граничні значення для виконання ручного перенесення вантажів для жінок, визначено в постанові Ради Міністрів від 10 вересня 1996 «Про перелік робіт, що є надзвичайно обтяжливим або шкідливим для здоров'я жінок» (DZ. У. № 114, пункт. 545, з поправками. D.). Граничні значення для виконання ручного перенесення вантажів неповнолітніми визначає Рада Міністрів від 24 серпня 2004 р. (Dz. У. № 200, пункт. 2047, із змінами, внесеними молоді. D.).

Встановлено норми і заходи для виконання ручного транспортування різних видів вантажів та в різних виробничих умовах, дотримання яких спрямоване на створення безпечних умов праці, профілактику виробничого травматизму.

УДК 331.461

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РИЗИКУ

Суров А.А., Коренева К.В.

Стрілець В.М., доцент кафедри охорони праці та т
ехногенно-екологічної безпеки, кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник

Національний університет цивільного захисту України

В доповіді показано, що розрахунки професійного ризику спираються або безпосередньо на оцінки, що надають експерти (спеціалісти) у тій чи іншій галузі (група експертних методів), або на вагу (яку знов таки встановлюють експерти) тих небезпечних ситуацій, які траплялись на досліджуваному об'єкті (група статистичних методів), або базуються на використанні та порівнянні оцінок, які знов таки надають експерти, небезпек і факторів ризику, які відбувались в подібних умовах та ситуаціях (група аналогових методів). Експертними по своїй суті являються й соціологічні методи.